

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1982

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
157

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

736. Τροποποίηση του ωρολογίου και αναλυτικού προγράμματος των σχολείων της Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης. 1

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Τροποποίηση της Πράξεως του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος αριθ. 97/20.9.82 «περί χρηματοδότησεως των οίκοις των επιχειρήσεων για την αγορά σταφυλιών και κάλυψη λοιπών δαπανών παραγωγής». 2
Ανώτατο όριο εξαγωγής και εισαγωγής βραχιών από ταξιδεύοντες προς και από το εξωτερικό. . . . 3

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

(1)

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 736

Τροποποίηση του ωρολογίου και αναλυτικού προγράμματος των σχολείων της Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη :

α) Τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 28 και της παρ. 4 του άρθρου 31 του Νόμου 309/76 «περί οργανώσεως και διοικήσεως της Γενικής Εκπαίδευσεως

β) Τις πράξεις 29, 31, 32, 34, 36, 37, 54, 57, 64, 71, 79 του έτους 1982 του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) στις οποίες διατυπώθηκε η σχετική γνώμη του σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 2 του Νόμου 186/75

γ) Τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 4 της κοινής Απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Η 5421/82 «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ 474 τεύχος Β 13.7.81) και

δ) Τη σχετική γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, αριθμός πρακτικού 806/1982 με πρόταση του αρμόδιου Υφυπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε :

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

Ήμερήσια Γυμνάσια

Άρθρο 1.

1. Τα διδασκόμενα μαθήματα και οι ώρες της εβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στα Ήμερήσια Γυμνάσια όρίζονται ως ακολούθως :

Μαθήματα	Ώρες Διδασκαλίας		
	Κατά τάξη		
	Α'	Β'	Γ'
	Τάξη	Τάξη	Τάξη
1. Θρησκευτικά	2	2	2
2. Αρχαία Ελληνική Γραμματεία	4	4	4
3. Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	5	4	4
4. Ιστορία	3	2	2
5. Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτεύματος	—	—	1
6. Μαθηματικά	4	4	4
7. Ξένη Γλώσσα	3	3	3
8. Γεωγραφία	3/-	2/-	2/-
9. Φυσική	—	2	2
10. Χημεία	—	1	1
11. Ανθρωπολογία με στοιχεία Υγιεινής	—	-/2	—
12. Βιολογία	-/3	—	-/2
13. Μουσική	1	1	1
14. Καλλιτεχνικά	2	1	—
15. Φυσική Αγωγή	2	2	2
16. Οικιακή Οικονομία	1	1	2
17. Σχολικός και Επαγγελματικός Προσανατολισμός	1 ώρα	1 ώρα	—
	τὸ α' τρίμηνο	τὸ β' τρίμηνο	τὸ γ' τρίμηνο
18. Πολιτιστικές δραστηριότητες	—	1	—
Σύνολο	30	30	30

2. Το μάθημα του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΣΕΠ) διδάσκεται μία (1) ώρα κατά το α' τρίμηνο στην Πρώτη Α τάξη και μία (1) ώρα κατά το β' τρίμηνο στην Τρίτη Γ τάξη Γυμνασίου

3. Το περιεχόμενο του προγράμματος των Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων καταρτίζεται με τη μέριμνα και την έγκριση του Διευθυντή του οικείου σχολείου σύμφωνα με γενικές οδηγίες που αποστέλλονται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων στα σχολεία.

4. Όπου στο άρθρο 2 του Π.Δ. 831/77, στο άρθρο 2 του Π.Δ. 908/78 και στο άρθρο 1 του Π.Δ. 374/78 αναφέρεται στον τίτλο της διδακτέας ύλης κάθε μαθήματος ο αριθμός των μέχρι τώρα ώρων διδασκαλίας του, στο εξής νοείται ο προβλεπόμενος από το παρόν Προεδρικό Διάταγμα αριθμός ωρών εβδομαδιαίας διδασκαλίας του μαθήματος αυτού με ανάλογη προσαρμογή των επί μέρους ορισμένων μέχρι τώρα ωρών διδασκαλίας και ήμερομηνιών. Η προσαρμογή αυτή καθορίζεται από την αρμόδια Κεντρική Ύπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 2.

1. Η διδακτέα ύλη των μαθημάτων που διδάσκονται σ' όλες τις τάξεις του ήμερησίου Γυμνασίου είναι η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 2 του Π.Δ. 831/77 του άρθρου 2 του Π.Δ. 908/78 και του άρθρου Ι του Π.Δ. 374/78 με την επιφύλαξη των ενομένων παραγράφων.

2. Η διδασκαλία των Σικελικών του Θουκυδίδη που προβλέπεται για το μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας από μετάφραση (Π.Δ. 831/77, άρθρο 2 ΦΕΚ 270, τ. Α' 20.7.77, σελ. 2514, στήλη α παραγρ. 3) μετατίθεται από τη Β τάξη στη Γ τάξη Γυμνασίου.

3. Η διδασκαλία των λόγων του Δημοσθένη, που προβλέπεται για το μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας από μετάφραση (Π.Δ. 374/78 άρθρο 1 ΦΕΚ 79 τ. Α') 15.5.78 σελ. 734 στήλη β παραγρ. 4) μετατίθεται από τη Γ τάξη στη Β τάξη Γυμνασίου ως βασικό αντικείμενο διδασκαλίας ύστερα από το λόγο του Λυσία κατά του Ερατοσθένη.

4. Η διδακτέα ύλη της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας από μετάφραση όπως ορίζεται από το άρθρο 2 του Π.Δ. 831/77 για τις Α και Β τάξεις και από το άρθρο 1 του Π.Δ. 374/78 για τη Γ Τάξη Γυμνασίου τροποποιείται μόνο ως προς τη χρονική διάρκεια και τις διατιθέμενες ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας των κειμένων ως εξής :

α) Α Τάξη

1. Ομήρου Οδύσσεια : Διατίθενται 2 ώρες από την αρχή μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

2. Ηρόδοτου Ιστορία : Διατίθενται 2 ώρες από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι 31 Ιανουαρίου.

3. Ξενοφώντα Κύρου Ανάβαση ή Λουκιανού έκλογος : Διατίθενται 2 ώρες από 1 Φεβρουαρίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

β) Β τάξη

1. Ομήρου Ιλιάδα : Διατίθενται 2 ώρες από την αρχή μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

2. Πλουτάρχου Βίοι Παράλληλοι : Διατίθενται 2 ώρες από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 31 Ιανουαρίου.

3. Ρητορικά κείμενα (Λυσία Λόγος κατά του Ερατοσθένη και Δημοσθένη Γ' Ολυμπιακός) Διατίθενται 2 ώρες από 1 Φεβρουαρίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

γ) Γ τάξη

1. Θουκυδίδη Ιστορία (Σικελικά) : Διατίθενται 2 ώρες από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 23 Δεκεμβρίου.

2. Ανθολόγιο Λυρικής Ποίησης : Διατίθενται 2 ώρες από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 23 Δεκεμβρίου.

3. Δραματική Ποίηση : Διατίθενται 2 ώρες από τις 8 Ιανουαρίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

4. Φιλοσοφικά κείμενα : Διατίθενται 2 ώρες από τις 8 Ιανουαρίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'.

Ήμερήσια Λύκεια Γενικής Κατεύθυνσης

Άρθρο 3.

1. Η τρίτη (Γ) τάξη των Ήμερησίων Λυκείων Γενικής Κατεύθυνσης κατά το διάστημα από 13.9.82 μέχρι 23.12.82 λειτουργεί με πρόγραμμα σπουδών που διακρίνεται σε δύο κύκλους : το Φιλολογικό και το Φυσικομαθηματικό.

2. Τα διδασκόμενα μαθήματα και οι ώρες της εβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στα Ήμερήσια Λύκεια Γενικής Κατεύθυνσης ορίζονται ως εξής :

Μαθήματα	Ώρες Διδασκαλίας Κατά τάξη και Κύ- κλο σπουδών Α' τάξη Β' τάξη Γ' τάξη Κύκλ. Φιλ. Κύκλ. Φυσ.			
1) Θρησκευτικά	2	2	1	1
2) Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμ- ματεία	4	3	4	4
3) Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμ.	7/6	7	4	6
4) Ιστορία	2	2	2	2
5) Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτευμ.	-	-	2	2
6) Φιλοσοφικά	-	-	1	1
7) Ψυχολογία	-	1	-	-
8) Μαθηματικά	4/5	6/5	5	5
9) Κοσμογραφία	-	-1	2	2
10) Φυσική	3	3	3	2
11) Χημεία	1	2/1	2	1
12) Γεωλογία - Όρυκτολογία - Οίκ. Γεωγρ.	1	-	-	-
13) Ανθρωπολογία - Υγιεινή - Βιο- λογία	-	1	-	-
14) Ξένη Γλώσσα	3	2	2	2
15) Φυσική Αγωγή	2	1/2	2	2
16) Καλλιτεχνικά και Μουσική	1	-	-	-
17) Σχολικός και Έπαγ/κός Προσ/ μός	-	1 ώρα το	-	-
		γ' τρίμηνο		
Σύνολο	30	30	30	30

3. Το μάθημα του Σχολικού Έπαγγελματικού Προσανατολισμού (ΣΕΠ) διδάσκεται μία (1) ώρα κατά το γ' τρίμηνο στη Δευτέρα (Β) τάξη Λυκείου.

4. Σε κάθε Λύκειο διδάσκεται το ένα από τα δύο μαθήματα των Καλλιτεχνικών ή της Μουσικής. Στην περίπτωση που σε ένα Λύκειο υπηρετούν Καθηγητές και των δύο ειδικοτήτων, τότε το καθένα από τα δύο αυτά μαθήματα διδάσκεται για μία ώρα κάθε 15 ημέρες.

5. Όπου στο άρθρο 2 των Π.Δ. 827/79, 922/80 και 826/79 αναφέρεται στον τίτλο της διδακτέας ύλης κάθε μαθήματος ο αριθμός των μέχρι τώρα ωρών διδασκαλίας του, στο εξής νοείται ο προβλεπόμενος από το παρόν Προεδρικό Διάταγμα αριθμός ωρών εβδομαδιαίας διδασκαλίας του μαθήματος αυτού, με ανάλογη προσαρμογή των επί μέρους ορισμένων ωρών διδασκαλίας και ήμερομηνιών, που καθορίζεται από την αρμόδια Κεντρική Ύπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 4.

1. Η διδακτέα ύλη των μαθημάτων, που διδάσκονται σε όλες τις τάξεις Ήμερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης, είναι η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 2 του Π.Δ. 827/79 για την Α' τάξη, του άρθρου 2 του Π.Δ. 826/79

και του άρθρου μόνου του Π.Δ. 921/80 για τη Γ' τάξη, και του άρθρου 2 του Π.Δ. 922/80 για τη Β' τάξη, με την επιφύλαξη των επομένων παραγράφων.

2. Η διδασκτέα ύλη του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας για την Α' τάξη Λυκείου, όπως ορίζεται από το άρθρο 2 του Π.Δ. 827/79, τροποποιείται ως προς τη χρονική διάρκεια της εβδομαδιαίας διδασκαλίας του ως εξής :

Γλωσσική διδασκαλία : Διατίθενται 7 ώρες από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι 20 Ιανουαρίου και 6 ώρες από 21 Ιανουαρίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

Καταργείται η παράγραφος 2 της διδασκτέας ύλης της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας της Α' τάξης Λυκείου που περιέχεται στο άρθρο 2 του Π.Δ. 827/79 (ΦΕΚ 240, τ. Α', 23.10.79, σελ. 2405, στήλη β').

3. Η διδασκτέα ύλη του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας για τη Β' τάξη Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης ή όποια ορίζεται από το άρθρο 2 του Π.Δ. 922/80, τροποποιείται ως εξής :

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Διδασκτέα ύλη :

α) Από την έναρξη της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι το τέλος Οκτωβρίου διατίθενται 3 ώρες την εβδομάδα για την ολοκλήρωση της διδασκαλίας του βιβλίου «Αρχαία Ελληνικά Α' Λυκείου».

Η διδασκαλία του βιβλίου θα ολοκληρωθεί κανονικά στα τμήματα, τα οποία κατά το σχολικό έτος 1981-82 είχαν φτάσει στο κεφ. 60. Στα υπόλοιπα ο καθηγητής θα κάνει επιλογή, ώστε να διδαχθούν απ' αυτά τα πιο απαραίτητα για τη γλωσσική κατάρτιση των μαθητών και θα φροντίσει να ολοκληρωθεί έτσι η διδασκαλία του βιβλίου μέχρι τις 15 Νοεμβρίου με διάθεση 3 ωρών από τη διδασκαλία της Θεματογραφίας.

β) Παράλληλα κατά τα ίδια διαστήματα και για 4 ώρες την εβδομάδα θα διδαχτεί ο «Υπέρ του αδυνάτου λόγος» του Λυσία ως εξής :

Εισαγωγή : Η ανάπτυξη της ρητορικής στην Αρχαία Ελλάδα - ο ρητορικός λόγος και τα είδη του - τα Αθηναϊκά δικαστήρια - βίος και έργο του Λυσία

Κείμενο : Ολόκληρος ο λόγος «Υπέρ του αδυνάτου».

Συνολική θεώρηση : με βάση τη διδασκαλία που έγινε στην τάξη, οι μαθητές καλούνται να εκθέσουν το περιεχόμενο του έργου, τα επιχειρήματα που περιέχονται στο λόγο, να χαρακτηρίσουν τον «αδυνάτο» και να αξιολογήσουν το Λυσία ως δικανικό ρήτορα.

Για τη διδασκαλία του «Υπέρ του Αδυνάτου λόγου» του Λυσία, ο οποίος πρέπει να διδαχτεί ολόκληρος, αφιερώνεται μία ώρα για εισαγωγή και μία για συνολική θεώρηση.

Στις άλλες ώρες διδάσκεται το κείμενο με ρυθμό 8 κατά μέσο όρο στίχων την ώρα.

Ταυτόχρονα με την έρμηνεία επιδιώκεται και η εμπέδωση της ύλης, γραμματικής και συντακτικού, που διδάχτηκαν οι μαθητές, με τη βοήθεια του βιβλίου «Αρχαία Ελληνικά Α' Λυκείου».

Για να αξιοποιηθούν οι ώρες που θα αφιερωθούν στην εισαγωγή και τη συνολική θεώρηση, πρέπει να ληφθεί υπόψη η εισαγωγή των «Αττικών Ρητόρων», Β' Γυμνασίου που την έχουν διδαχτεί οι μαθητές.

γ) Θουκυδίδης Ιστορία (Πλαταικά) : Διατίθενται 4 ώρες από 1 Νοεμβρίου μέχρι τις 23 Δεκεμβρίου.

Εισαγωγή : Γίνεται σύντομη επανάληψη του βίου και του έργου του Θουκυδίδα και τοποθέτησή του μέσα στην εποχή του και στην αρχαία Ελληνική ιστοριογραφία.

Δίδεται το γενικό διάγραμμα της ιστορίας του και αναλύεται η σημασία του έργου του.

Κείμενο : Ακολουθεί γλωσσική, πραγματολογική, νοηματική, λογική και αισθητική επεξεργασία των Πλαταικών του Θουκυδίδα (Β:βλ. Α', κεφ. 1, Β' 1-6, 71-78, Γ' 20-24, 52 και 68).

Συνολική Θεώρηση : Ύστερα από την ολοκλήρωση της έρμηνευτικής εργασίας γίνεται συνολική θεώρηση του έργου. Με βάση τη διδασκαλία που έγινε στην τάξη οι μαθητές καλούνται να εκθέσουν το περιεχόμενο και τις σημαντικότερες ιδέες, που υπάρχουν στα κεφάλαια που διδάχτηκαν, και να διατυπώσουν γενικές κρίσεις για την αξία του Θουκυδίδα ως ιστορικού και ως λογοτέχνη.

Κατά τη διδασκαλία των Πλαταικών του Θουκυδίδα εκτός από 3 συνολικά ώρες (2 εισαγωγή, 1 συνολική θεώρηση) οι υπόλοιπες διατίθενται για τη διδασκαλία του κειμένου, με ρυθμό 10-12 στίχων την ώρα. Για να ολοκληρωθεί η διδασκαλία αυτή μέχρι τις 23 Δεκεμβρίου, τα κεφ. 20-24 του Γ' βιβλίου δίνονται σε σύντομη περίληψη.

Για να αξιοποιηθούν οι ώρες που θα αφιερωθούν στην εισαγωγή και τη συνολική θεώρηση, είναι χρήσιμη η εισαγωγή του σχολικού βιβλίου «Θουκυδίδης Ιστορία Γ' Γυμνασίου», που την έχουν διδαχτεί οι μαθητές.

δ) Θεματογραφία : Διατίθενται 3 ώρες την εβδομάδα από 1 Νοεμβρίου μέχρι τις 31 Ιανουαρίου.

Ο Καθηγητής πρέπει να διδάξει συνολικά περίπου 15 θέματα.

Για την καλλίτερη διδασκαλία ενός συντακτικού φαινομένου μπορεί να διδάξει και θέμα που επιλέγει εκτός του βιβλίου με δική του ευθύνη.

ε) Σοφοκλή, Αντιγόνη : Διατίθενται 4 ώρες από 8 Ιανουαρίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

Εισαγωγή : Γίνεται σύντομη επανάληψη των πληροφοριών για τη γένεση και την εξέλιξη της αρχαίας ελληνικής δραματικής ποίησης (Γένεση και εξέλιξη-σύνδεσή της με τη διονυσιακή λατρεία - ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της τραγωδίας και ο Αριστοτελικός όρισμός - έορτές του Διονύσου και παραστάσεις δραμάτων. Το αρχαίο θέατρο και η σκηνή του οι τρεις μεγάλοι δημιουργοί : Αισχύλος, Σοφοκλής, Ευριπίδης - βίος και έργο του Σοφοκλή. Η Αντιγόνη του Σοφοκλή (χρονολόγηση, τοποθέτησή της μέσα στο έργο του τραγικού - περιεκτικό διάγραμμα του έργου).

Κείμενο : Ακολουθεί η γλωσσική, πραγματολογική, νοηματική, λογική και αισθητική επεξεργασία της τραγωδίας.

Για να εξασφαλιστεί η διδασκαλία ολόκληρου του έργου, ο καθηγητής μπορεί να διδάξει τα λυρικά μέρη από δοκίμηση νεοελληνική μετάφραση.

Συνολική Θεώρηση : οι μαθητές καλούνται με βάση τη διδασκαλία που έγινε στη σχολική αίθουσα, να τοποθετήσουν το Σοφοκλή στην εποχή του και στο λογοτεχνικό είδος, όπου ανήκει, να αναζητήσουν το βαθύτερο νόημα της «Αντιγόνης» και τις σημαντικότερες ιδέες, που εκφράζονται μέσα στο έργο, να χαρακτηρίσουν τα κύρια πρόσωπα του δράματος και να υπογραμμίσουν τα δραματικά χαρακτηριστικά της τραγωδίας και τις θεατρικές αρετές της.

Κατά τη διδασκαλία της «Αντιγόνης» θα διατεθούν 3 ώρες για εισαγωγή, 2 ώρες για τη συνολική θεώρηση και 5 ώρες συνολικά για τη διδασκαλία των λυρικών μερών της τραγωδίας (πάροδος στ. 101-161, α' στάσιμο στ. 332-383, β' στάσιμο στ. 582-630, γ' στάσιμο και κομμός στ. 781-882, δ' στάσιμο στ. 944-967, ε' στάσιμο στ. 1115-1154) που θα διδαχθούν από μετάφραση, ή όποια καταχωρίζεται στο παράρτημα του βιβλίου (σελ. 303-321). Οι στίχοι 526-581, 883-928, και το τελευταίο μέρος της εξόδου (στ. 1257-1354) θα δοθούν σε σύντομη περίληψη. Οι υπόλοιποι 800 περίπου στίχοι θα διδαχθούν κανονικά με ρυθμό 16 περίπου στίχων την ώρα.

στ) Πλάτωνα, Πρωταγόρας : Διατίθενται 3 ώρες από την 1 Φεβρουαρίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

Εισαγωγή : Γίνεται σύντομη επανάληψη του βίου και του έργου του Πλάτωνα. Ιστορική έκθεση της σοφιστικής κίνησης στην Αρχαία Ελλάδα. Οι σοφιστές στην Αθήνα. Ο Πρωταγόρας και η διδασκαλία του. Αντικειμενική αντιπαράθεση των θέσεων των σοφιστών και του Σωκράτη-Πλάτωνα μέσα στα πλαίσια της πνευματικής ζωής του 5ου π.χ. αιώνα.

Ο σκοπός του διαλόγου : Γενικό διάγραμμα του διαλόγου. Η εισαγωγή θα ολοκληρωθεί σε 2- 3 ώρες.

Κείμενο : Ακολουθεί η απαραίτητη γλωσσική πραγματολογική νοηματική λογική και αισθητική επεξεργασία του διαλόγου. Διαβάζονται από μετάφραση τα κεφάλαια Β και Η του διαλόγου και στη συνέχεια διδασκούνται με κανονικό ρυθμό τα κεφάλαια Θ -Κ και Μ. Για τα υπόλοιπα δίνονται παφής, περιεκτική και άμεσής περιλήψη.

Συνολική θεώρηση Οι δύο τελευταίες διδακτικές ώρες διατίθενται για τη γενική θεώρηση του «Πρωταγόρα». Με βάση τη διδασκαλία που έγινε στη σχολική αίθουσα οι μαθητές καλούνται να δώσουν τη δομή, το νοηματικό περιεχόμενο τις φιλοσοφικές ιδέες και μεθόδους έρευνας που δοκιμάζονται στο διάλογο και τις λογοτεχνικές αρετές του έργου.

Αντιπαραβάλλεται προσεκτικά η ιστορική πραγματικότητα της εποχής και ο τρόπος με τον οποίο την αποδίδει ο Πλάτωνας και εξηγούνται οι διαφορές που θα επισημανθούν. Τέλος αξιολογείται η Παιδευτική σημασία του διαλόγου.

4. Ως διδακτέα ύλη του μαθήματος ΓΕΩΛΟΓΙΑ ΟΡΥΚΤΟΛΟΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ της Α' τάξης 'Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης καθορίζεται η προβλεπόμενη από το άρθρο 2 του Π.Δ. 827/79 με τίτλο «ΓΕΩΛΟΓΙΑ ΟΡΥΚΤΟΛΟΓΙΑ (ΦΕΚ 240, τ. Α 23.10.79 σελ. 2409 στήλη β) και από το άρθρο 2 του Π.Δ. 922/80 με τίτλο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ (ΦΕΚ 230 τ. Α') 6.10.80 σελ. 2739-2740)

5. Ως διδακτέα ύλη του μαθήματος ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΥΓΙΕΙΝΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ της Β' τάξης 'Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης καθορίζεται η προβλεπόμενη από το άρθρο 2 του Π.Δ. 922/80 με τίτλο «Ανθρωπολογία 'Υγιεινή» (ΦΕΚ 230 τ. Α' 6.10.80 σελ. 2740) και από το άρθρο 2 του Π.Δ. 826/79 με τίτλο «Γενική Βιολογία» (ΦΕΚ 240 τ. Α') 23.10.79 σελ. 2394)

6. Η διδακτέα ύλη του μαθήματος των Μαθηματικών της Α' τάξης 'Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης όπως ορίζεται από το άρθρο 2 του Π.Δ. 827/79 (ΦΕΚ 240 τ. Α') 23.10.79, σελ. 2407-2408) τροποποιείται μόνο ως προς τη χρονική διάρκεια και τις διατιθέμενες ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας ως εξής :

Α' ΑΛΓΕΒΡΑ : 2 ώρες από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 20 'Ιανουαρίου και 3 ώρες από τις 21 'Ιανουαρίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων. Και Β ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ 2 ώρες από την αρχή μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

7. Ως διδακτέα ύλη του μαθήματος των Μαθηματικών της Β' τάξης 'Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης ορίζεται η προβλεπόμενη για το «Πρόγραμμα κοινό» του μαθήματος αυτού από το άρθρο 2 του Π.Δ. 922/80 (ΦΕΚ 230 τ. Α') 6.10.80 σελ. 2737- 2738 με την προσθήκη της επόμενης ενότητας στην ύλη της Γεωμετρίας

α6. Πολύεδρα και στερεά εκ περιστροφής Πολυεδρική γωνία

Πολύεδρο Τετράεδρο Πυραμίδα Πρίσμα Παραλληλεπίπεδο Όρισμοι και βασικές ιδιότητες Κύλινδρος Κώνος Σφαίρα Όρισμοι και βασικές ιδιότητες

8. Ως διδακτέα ύλη των μαθημάτων της Φυσικής και της Χημείας της Β' τάξης 'Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης ορίζεται η προβλεπόμενη για το «κοινό πρόγραμμα» των μαθημάτων αυτών από το άρθρο 2 του Π.Δ. 922/80 (ΦΕΚ 230 τ. Α 6.10.80 σελ. 2738-2739)

και η προβλεπόμενη για το «κοινό πρόγραμμα» των μαθημάτων αυτών από το άρθρο 2 του Π.Δ. 826/79 ΦΕΚ 240 τ. Α') 23.10.79 σελ. 2392-2393.)

9. Η διδακτέα ύλη του μαθήματος της Αρχαίας 'Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας για την Γτάξη 'Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 του Π.Δ. 826/79, τροποποιείται ως εξής :

Αρχαία 'Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία

Α ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

Ερμηνεία Κειμένων από το πρωτότυπο

Από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 23 Δεκεμβρίου 1982 θα διδασκτούν τα εξής κείμενα :

α) Πλάτωνα Πρωταγόρας : Διατίθενται 5 ώρες από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 30 Νοεμβρίου και με τον τρόπο που ορίζεται από την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου για το ίδιο κείμενο της Αρχαίας 'Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στη Β' τάξη 'Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης

β) Σοφοκλή Οιδίπους Τύραννος : Διατίθενται 4 ώρες από 1 Δεκεμβρίου μέχρι τις 23 Δεκεμβρίου

1) Εισαγωγή : Γίνεται σύντομη υπόμνηση των απαραίτητων πληροφοριών για την αρχαία δραματική ποίηση και ιδιαίτερα το Σοφοκλή. Ο Οιδίποδας Τύραννος του Σοφοκλή (τοποθέτηση του μέσα στο έργο του Τραγικού-περιεκτικό διάγραμμα του έργου).

Η εισαγωγή θα ολοκληρωθεί σε 2- 3 ώρες.

II. Ακολουθεί η απαραίτητη γλωσσική πραγματολογική, νοηματική, λογική και αισθητική επεξεργασία της τραγωδίας. Για να εξασφαλιστεί η διδασκαλία ολόκληρης της τραγωδίας ο καθηγητής διδάσκει τα χωρικά μέρη από δοκιμη μετάφραση και δίδει περιληπτικά τις ενότητες στιχ. 513- 697 και στιχ. 1223- 1509

III) Έστερα από την ολοκλήρωση της ερμηνευτικής εργασίας γίνεται συνολική θεώρηση του έργου σε 2 ώρες. Οι μαθητές καλούνται, με βάση τα δεδομένα της διδασκαλίας στη σχολική αίθουσα να τοποθετήσουν το Σοφοκλή στην εποχή του και στο λογοτεχνικό είδος που ανήκει το έργο του, να αναζητήσουν το βαθύτερο νόημα του «Οιδίποδα» και τις σημαντικότερες ιδέες που εκφράζονται μέσα στο έργο να χαρακτηρίσουν τα κύρια πρόσωπα του δράματος (με παραπομπές σε συγκεκριμένες σκηνές και στίχους που οδηγούν στο χαρακτηρισμό του κάθε προσώπου) και να υπογραμμίσουν το δραματικό χαρακτήρα της τραγωδίας και τις θεατρικές αρετές της. Τέλος συγκρίνεται ο Σοφοκλής με τον Εὐριπίδη με βάση τον «Οιδίποδα» και την «Ιφιγένεια ἐν Ταύροις»

Β ΦΥΣΙΚΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

Ερμηνεία Κειμένων από το πρωτότυπο

Από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 23 Δεκεμβρίου θα διδασκτούν τα εξής κείμενα :

α) Πλάτωνα Πρωταγόρας Διατίθενται 3 ώρες από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 23 Δεκεμβρίου

Ακολουθεί η πορεία διδασκαλίας που ορίζεται από την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου για το ίδιο κείμενο στη διδακτέα ύλη της Αρχαίας 'Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας της Β' τάξης 'Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης.

β) Θουκυδίδη, Περίκλειους Έπιτάφιος : Διατίθενται 3 ώρες από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 23 Δεκεμβρίου.

1) Εισαγωγή Σύντομη επανάληψη του βίου και του έργου του Θουκυδίδη

Ένταξη του «Έπιταφίου» στο σύνολο των 'Ιστοριών του Θουκυδίδη και στην αρχαία ρητορική και ιδιαίτερα στο επιδεικτικό είδος της. Το γενικό διάγραμμα ενός «τυ-

πικοῦ» ἐπιτάφιου λόγου. Τὸ ἱστορικὸ πλαίσιο τοῦ «Ἐπιταφίου τοῦ Περικλέους Ἡ εἰσαγωγή θὰ διδασκεῖ σὲ 2-3 ὥρες.

II) Θὰ ἀκολουθήσει καὶ θὰ ολοκληρωθεῖ ἡ ἀπαραίτητη γλωσσικὴ πραγματολογικὴ νοηματικὴ λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῶν Κεφαλαίων 34- 46 τοῦ Β βιβλίου τῶν Ἱστοριῶν τοῦ Θουκυδίδη.

III) Ὑστερα ἀπὸ τὴν ολοκλήρωση τῆς ἐρμηνευτικῆς ἐργασίας θὰ γίνῃ συνολικὴ θεώρηση τοῦ ἔργου. Μὲ βάση τὴ διδασκαλίαν ποὺ ἐγίνε στὴ σχολικὴ αἴθουσα οἱ μαθητὲς θὰ κληθεῖν νὰ δώσουν τὴ δομὴ, τὸ νοηματικὸ περιεχόμενον τοῦ λόγου καὶ τίς σημαντικότερες ἰδέες ποὺ ἐκφράζονται σ' αὐτὸν καὶ νὰ ἀξιολογήσουν τὴ σημασίαν του γιὰ τὴ συγκεκριμένη σπινμὴ τῆς ἀθηναϊκῆς ἱστορίας καὶ γιὰ τὸ σημερινὸ ἀνθρώπου.

Εἶναι δυνατόν ἐπίσης νὰ ἐπιστημονθοῦν οἱ διαφορὲς ποὺ παρουσιάζει τὸ διάγραμμα τοῦ «Ἐπιταφίου» τοῦ Περικλέους ἀπὸ τὸ γενικὸ τύπο τῶν ἐπιταφίων λόγων καὶ νὰ δικαιολογηθοῦν. Τέλος νὰ παρουσιάσουν τὸν ἐπιτάφιο ὡς ἔκφραση τῆς ἰδεολογίας καὶ τῶν θεσμῶν τῆς ἀθηναϊκῆς δημοκρατίας τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς καὶ νὰ τὸν ἀποτιμήσουν ὡς λογοτεχνικὸ κείμενο. Γιὰ τὴ συνολικὴ θεώρηση θὰ διατεθοῦν 2 ὥρες.

10. Ἡ διδασκαλία ὅλη τοῦ μαθήματος τῶν Μαθηματικῶν τῆς Γ' τάξης Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατεύθυνσης ὅπως ὀρίζεται ἀπὸ τὸ ἄρθρο 2 τοῦ Π.Δ. 826/79 (ΦΕΚ 240 τ. Α' 23.10.79 σελ. 2391) ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

I) Σκοποὶ τοῦ μαθήματος :

Θὰ ἐπιδιώκονται οἱ σκοποὶ ποὺ προτάσσονται στὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς Α' τάξης τοῦ Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατεύθυνσης.

II) Διδασκτέα ὅλη :

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

A' ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

Διατίθενται 3 ὥρες ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων μέχρι 23 Δεκεμβρίου 1982

1. Πραγματικὲς συναρτήσεις

Ἡ ἔννοια τῆς πραγματικῆς συνάρτησης μιᾶς πραγματικῆς μεταβλητῆς.

Γραφικὴ παράσταση συνάρτησης. Συνάρτηση σταθερῆς πολυωνυμικῆς ρητῆς ἄρτια περιττὴ περιοδικὴ Συνάρτηση ἀμφιμονοσήμαντη Ἀντίστροφη συνάρτηση Μονότονες συναρτήσεις. Ἀκρότατα συνάρτησης. Γιὰ τὴν ἐμπέδωση τῶν παραπάνω ἔννοιῶν νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς παραδείγματα καὶ οἱ συναρτήσεις $X \rightarrow \alpha x + \beta$, $1/x$, x^2 , $\sqrt{x}$, $1/x$, $\alpha x^2 + \beta x + \gamma$, $\alpha x + \beta/\gamma x + \delta$, $\pm \sqrt{a^2 - x^2}$, $\eta \mu x$, $\sigma \upsilon \nu x$, $e^{\alpha x}$, $\sigma \phi x$, α^x λογ x .

2. Ὁριο καὶ συνέχεια συνάρτησης.

Ἡ ἔννοια τοῦ ὁρίου συνάρτησης γιὰ $x \rightarrow a$ ὅταν $a \in \mathbb{R} \cup \{-\infty, +\infty\}$.

Συναρτήσεις ποὺ ἀπειρίζονται Ἰδιότητες τῶν ὁρίων (χωρὶς ἀπόδειξη).

Ὁριο Πολυωνυμικῆς συνάρτησης.

Συνάρτηση συνεχῆς. Ἰδιότητες συνεχῶν συναρτήσεων μὲ κατάλληλα παραδείγματα.

3. Παράγωγος.

Ἡ ἔννοια τῆς στιγμιαίας ταχύτητας καὶ τῆς ἐπιτάχυνσης στὴν εὐθύγραμμη κίνηση.

Ἡ ἔννοια τῆς παραγώγου μιᾶς συνάρτησης σ' ἓνα σημεῖο τῆς. Διαφορικὸ. Ἐξίσωση ἐφαπτομένης μιᾶς καμπύλης σ' ἓνα σημεῖο τῆς. Κανόνες παραγωγῆς. Παράγωγοι βασικῶν συναρτήσεων. Παράγωγος σύνθετης συνάρτησης. Θεώρημα μέσης τιμῆς (χωρὶς ἀπόδειξη), μονοτονία καὶ ἀκρότατα συνάρτησης. Ἐφαρμογὲς στὴ μελέτη τῶν συναρτήσεων.

Κανὼνας L'HOSPITAL.

4. Στατιστικὴ.

Στατιστικὴ περιγραφή ἑνὸς πληθυσμοῦ. Πινακοποίηση καὶ γραφικὴ παρουσίαση. Κατανομὴ συναρτήσεων. Χαρακτηριστικὲς τιμὲς μιᾶς κατανομῆς : ἀριθμητικὸς μέσος, διάμεσος, ἐπικρατοῦσα τιμὴ, διακύμανση καὶ τυπικὴ ἀπόκλιση

B' ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

Διατίθενται 2 ὥρες ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων μέχρι 23 Δεκεμβρίου.

1. Εὐθεῖες καὶ ἐπίπεδα στὸ χωρὶ :

Καθορισμὸς ἐπιπέδου. Εὐθεῖα παράλληλη ἢ κάθετη πρὸς ἐπίπεδο. Γωνία εὐθείας καὶ ἐπιπέδου. Εὐθεῖα παράλληλη πρὸς ἐπίπεδο. Παράλληλα ἐπίπεδα. Διέδρη γωνία. Κθετότητα ἐπιπέδου. Ἀσύμβατες εὐθεῖες. Κοινὴ κάθετος δύο ἀσυμβάτων εὐθειῶν.

2. Πολύεδρα καὶ στερεὰ ἐκ περιστροφῆς :

Πολυεδρικὴ Γωνία. Πολύεδρο. Τετράεδρο, Πυραμίδα, Πρίσμα, Παράλληλεπίπεδο : Ὁρισμοὶ καὶ βασικὲς ἰδιότητες. Κύλινδρος, Κῶνος, Σφαῖρα : Ὁρισμοὶ καὶ βασικὲς ἰδιότητες.

ΦΥΣΙΚΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

A') ΑΛΓΕΒΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ :

Διατίθενται 3 ὥρες ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων μέχρι 23 Δεκεμβρίου.

1. Στοιχεῖα Θεωρίας Πολυωνύμων.

Ὁ ἀντικειμενικὸς δακτύλιος τῶν Πολυωνύμων. Ἀλγοριθμικὴ διαίρεση. Μ.Κ.Δ. Πολυωνύμων, βασικὲς ἰδιότητες, Ε.Κ.Π. Πολυωνύμων, ρίζα Πολυωνύμου. Θεωρήματα γιὰ τὶς ρίζες ἑνὸς Πολυωνύμου.

2. Ἀκολουθίες :

Ἐννοια ἀκολουθίας. Μονότονη ἀκολουθία. Φραγμένη ἀκολουθία. Σύγκλιση ἀκολουθίας, Μηδενικὴ ἀκολουθία. Σύγκλιση ἀθροίσματος, διαφορᾶς, γινομένου καὶ πηλίκου ἀκολουθιῶν. Σύγκλιση ἀκολουθιῶν. Ἐννοια ὑπακολουθίας. Σύγκλιση μονότονης καὶ φραγμένης ἀκολουθίας. Ἐφαρμογὴ στὴ μέτρηση κύκλου. Ἡ ἀκολουθία $a_n = (1 + 1/n)^n$, $n = 1, 2, \dots$ καὶ ὁ ἀριθμὸς e . Ἀκολουθίες μὲ ὅριο τὸ $\pm \infty$. Ἐπιτρεπτὲς καὶ μὴ ἐπιτρεπτὲς πράξεις στὸ $\mathbb{R} = \mathbb{R} \cup \{-\infty, +\infty\}$.

3. Πραγματικὲς συναρτήσεις.

Ἐννοια πραγματικῆς συνάρτησης μιᾶς πραγματικῆς μεταβλητῆς. Γραφικὴ παράσταση συνάρτησης. Ἀντίστροφη συνάρτηση. Σύνθεση συναρτήσεων. Μονότονες συναρτήσεις. Ἡ μονοτονία καὶ ἡ σύνθεση συναρτήσεων. Ἀκρότατα συναρτήσεων.

4. Σύγκλιση συναρτήσεων.

Ὁρισμὸς τοῦ ὁρίου συνάρτησης ὅταν $X \rightarrow a$ μὲ $a \in \mathbb{R}$ μὲ τὴ βοήθεια τῶν ἀκολουθιῶν. Ἰδιότητες τῶν συγκλινουσῶν συναρτήσεων.

5. Συνέχεια συναρτήσεων.

Ἡ ἔννοια τῆς συνεχοῦς συνάρτησης.

Θεωρήματα γιὰ τὴν συνέχεια τοῦ ἀθροίσματος, τοῦ γινομένου, τοῦ πηλίκου καθὼς καὶ τῆς σύνθεσης δύο συνεχῶν συναρτήσεων. Ἰδιότητες κυκλικῶν συναρτήσεων. Ὁρισμὸς καὶ ἰδιότητες τῆς ἐκθετικῆς καὶ λογαριθμικῆς συνάρτησης.

6. Παράγωγος συνάρτησης.

Ἐννοια τῆς στιγμιαίας ταχύτητας καὶ τῆς ἐπιτάχυνσης στὴν εὐθύγραμμη κίνηση. Ἡ ἔννοια τῆς παραγώγου μιᾶς συνάρτησης. Ἐξίσωση τῆς ἐφαπτομένης μιᾶς καμπύλης σ' ἓνα σημεῖο τῆς. Διαφορικὸ. Κανόνες παραγωγῆς. Παράγωγοι βασικῶν συναρτήσεων. Παράγωγος σύνθετης συνάρτησης. Θεωρήματα ROLLE καὶ μέσης τιμῆς καὶ οἱ συνέπειές τους. Παράγωγος ἀνώτερης τάξης. Συνθήκες γιὰ τοπικὰ ἀκρότατα. Κυρτὲς καὶ κοίλες συναρτήσεις σ' ἓνα διάστημα. Ἀσύμπτωτες. Ἐφαρμογὲς τῶν παραγῶγων στὴ μελέτη συναρτήσεων. Κανόνες τοῦ L'HOSPITAL.

7. 'Ολοκλήρωμα συνάρτησης.
'Η έννοια του όρισμένου και του άορίστου ολοκληρώματος. Θεμελιώδεις ιδιότητες. Βασικές μέθοδοι ολοκλήρωσης. 'Εφαρμογές όρισμένου ολοκληρώματος στον ύπολογισμό των έμβαδών και όγκων και σε άπλά παραδείγματα διαφορικών εξισώσεων με χωριζόμενες μεταβλητές.

Ε' ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

Διατίθενται 2 ώρες από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι 23 Δεκεμβρίου.

α) Στερεομετρία.

1) Εύθειες και επίπεδα στο χώρο.

Καθορισμός επιπέδου. Εύθεια πλάγια ή κάθετη προς επίπεδο. Γωνία εύθειας και επιπέδου. Εύθεια παράλληλη προς επίπεδο. Παράλληλα επίπεδα. Διεδρη γωνία. Καθετότητα επιπέδου. 'Ασύμβατες εύθειες. Κοινή κάθετος δύο ασυμβάτων εύθειών.

2. Πολύεδρα και στερεά εκ περιστροφής.

Πολυεδρική Γωνία. Πολύεδρο. Τετράεδρο. Πυραμίδα. Πρίσμα, Παραλληλεπίπεδο : 'Ορισμοί και βασικές ιδιότητες. Κύλινδρος, Κώνος, Σφαίρα : 'Ορισμοί και βασικές ιδιότητες.

β) 'Αναλυτική Γεωμετρία.

1) Οί διανυσματικοί χώροι των ελεύθερων διανυσμάτων του 'Επιπέδου (και του χώρου). Συγγραμικά διανύσματα. 'Ο υπόχωρος των διανυσμάτων ενός άξονα. Γραμμική ανεξαρτησία. Βάσεις και διάσταση των άνωτέρω χώρων. Συνιστώσες διανύσματος. Συντεταγμένες διανύσματος, μέτρο διανύσματος.

2) 'Εσωτερικό γινόμενο διανυσμάτων. 'Ιδιότητες. Καρτεσιανό ανάπτυγμα έσωτερικού γινομένου. Γωνία διανυσμάτων. Συνημίτονα κατεύθυνσης. Καθετότητα και παράλληλία διανυσμάτων.

3) Διανυσματική εξίσωση εύθειας. Διάφορες μορφές εξισώσεων εύθειας στο επίπεδο. Τομή εύθειών. Δέσμη εύθειών. Συνθήκη καθετότητας και παράλληλίας εύθειών. 'Απόσταση σημείου από εύθεια. 'Εξίσωση διχοτόμου γωνίας δύο εύθειών. Οί ανισώσεις $A \times + E \psi + \Gamma \leq 0$.

Διανυσματική εξίσωση επιπέδου. 'Αλλες μορφές εξισώσεων επιπέδου. Τομή επιπέδων. 'Εξίσωση εύθειας στο χώρο

Οί ανισώσεις $A \chi + B \psi + \Gamma \zeta + \Delta \leq 0$.

4) Καμπύλες β' βαθμού : 'Εξισώσεις κύκλου, έλλειψης, υπερβολής, παραβολής. 'Εξίσωση έφαπτομένης της καμπύλης β' βαθμού.

5) Διάφορες εφαρμογές σε γεωμετρικά προβλήματα.

11. 'Ως διδακτέα ύλη των μαθημάτων της Φυσικής και της Χημείας της Γ' τάξης και για τους δύο κύκλους 'Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης όρίζεται ή προβλεπόμενη για τó «κοινó πρόγραμμα» των παραπάνω μαθημάτων της Γ' τάξης Λυκείου από τó άρθρο 2 του Π.Δ. 826/79 (ΦΕΚ 240, τ. Α', 23-10-79, σελ. 2392-2393).

12. 'Από τή διδακτέα ύλη του μαθήματος της 'Ιστορίας που προβλέπεται από τó άρθρο 2 του Π.Δ. 922/80 (ΦΕΚ 230, τ. Α', 6-10-80, σελ. 2736) για τή Β' τάξη 'Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης καταργείται τó Πρόγραμμα 'Επιλογής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'.

'Εσπερινά Γυμνάσια.

"Άρθρο 5.

'Ωρολόγιο Πρόγραμμα 'Εσπερινού Γυμνασίου.

Τά διδασκόμενα μαθήματά και οί ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας τους σε όλες τις τάξεις των 'Εσπερινών Γυμνασίων όρίζονται ως έξής :

Ώρες Διδασκαλίας
κατά τάξη

Μαθήματα	Α' τάξη	Β' τάξη	Γ' τάξη
1) Θρησκευτικά	2	2	1
2) 'Αρχαία 'Ελληνική Γραμματεία	4	3	3/4
3) Νοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	4	4	4
4) 'Ιστορία	2	2	2
5) Μαθηματικά	4	3	4/3
6) Φυσική	—	2	1/2
7) Χημεία	—	1	1
8) Γεωγραφία	2/-	2/-	2/-
9) Βιολογία	-/2	—	-/2
10) 'Ανθρωπολογία με στοιχεία 'Υγιεινής	—	-/2	—
11) Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτεύματος	—	—	1
12) Ξένη Γλώσσα	2	2	2/1
13) Φυσική 'Αγωγή	1	1	—
Σύνολο	21	22	21

"Άρθρο 6.

'Αναλυτικό Πρόγραμμα Διδασκαλίας Μαθημάτων των 'Εσπερινών Γυμνασίων.

Οί διατάξεις του άρθρου 2 του Π.Δ. 831/77 (ΦΕΚ 270, τ. Α') 20-7-77) «περί ώρολογίου Προγράμματος του 'Ημερησίου Γυμνασίου και 'Αναλυτικού Προγράμματος των Α' και Β' τάξεων αυτού» και του άρθρου 1 του Π.Δ. 374/78 (ΦΕΚ 79, τ. Α') 15-5-78) «περί του αναλυτικού προγράμματος της Γ' τάξεως του 'Ημερησίου Γυμνασίου και του ώρολογίου και αναλυτικού προγράμματος του 'Εσπερινού Γυμνασίου» έχουν έφαρμογή και για τά 'Εσπερινά Γυμνάσια ύστερα από ανάλογη προσαρμογή της διδακτέας ύλης των μαθημάτων για τά όποια οί διατάξεις του προηγούμενου άρθρου του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος προβλέπουν μικρότερο αριθμό ώρών διδασκαλίας. 'Η προσαρμογή αυτή καθορίζεται από τήν αρμόδια Κεντρική 'Υπηρεσία του 'Υπουργείου 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'.

'Εσπερινά Λύκεια Γενικής Κατεύθυνσης.

"Άρθρο 7.

'Ωρολόγιο Πρόγραμμα 'Εσπερινού Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης.

1. 'Η Τετάρτη Τάξη (Δ) των 'Εσπερινών Λυκείων Γενικής Κατεύθυνσης κατά τó διάστημα από 13-9-82 μέχρι 23-12-82 λειτουργεί με πρόγραμμα σπουδών που διακρίνεται σε δύο κύκλους : Τό Φιλολογικό και τó Φυσικομαθηματικό.

2. Τά διδασκόμενα μαθήματα και οί ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας τους σε όλες τις τάξεις του 'Εσπερινού Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης όρίζονται ως έξής :

Ώρες Διδασκαλίας
κατά τάξη και κύκλο στη Δ' τάξη

Μαθήματα	Α' τάξ. Β' τάξ. Γ' τάξ.			Δ' τάξ.	
				Κύκλ. Φιλ.	Κύκλ. Φυσ.
1) Θρησκευτικά ...	2	2	1	1	1
2) Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	3	3	3	3	3
3) Αρχαία Έλληνική Γλώσσα και Γραμματεία	6	4	4	5	6
4) Ιστορία	2	2	2	2	2
5) Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτεύματος	—	—	—	1	1
6) Φιλοσοφικά	—	—	1	—	—
7) Ψυχολογία	—	1	—	—	—
8) Μαθηματικά	3	4	3	4	4
9) Κοσμογραφία	—	—	1	1	1
10) Φυσική	2	1	2	3	2
11) Χημεία	1	1	1	1	1
12) Γεωλογία - Όρυκτολογία - Οίκ. Γεωγρ.	—	1	—	—	—
13) Ανθρωπολογία - Υγιεινή - Βιολογία ...	—	—	1	—	—
14) Ξένη Γλώσσα ..	2	2	2	—	—
15) Φυσική Αγωγή ..	1	1	1	1	1
Σύνολο	22	22	22	22	22

Άρθρο 8.

Αναλυτικό Πρόγραμμα Έσπερινού Λυκείου
Γενικής Κατεύθυνσης.

1. Η διδακτέα ύλη των μαθημάτων που διδάσκονται στην Α' τάξη του Έσπερινού Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης είναι ή προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 4 του Π.Δ. 827/79 (ΦΕΚ 240, τ. Α', 23-10-79), όπως τροποποιούνται από την παράγραφο 2 του άρθρου 4 του παρόντος Π. Δ/τος, με την επιφύλαξη των επομένων παραγράφων.

2. Όπου στο άρθρο 4 του Π.Δ. 827/79 (ΦΕΚ 240, τ. Α', 23-10-79) αναφέρεται στον τίτλο της διδακτέας ύλης κάθε μαθήματος ο αριθμός των μέχρι τώρα ωρών διδασκαλίας του, στο εξής νοείται ο προβλεπόμενος από το παρόν Προεδρικό Διάταγμα αριθμός ωρών εβδομαδιαίας διδασκαλίας του μαθήματος αυτού, με ανάλογη προσαρμογή των επιμέρους ορισμένων ωρών διδασκαλίας και ημερομηνιών που καθορίζεται από την αρμόδια Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

3. Η διδακτέα ύλη του μαθήματος των Μαθηματικών της Α' τάξης Λυκείου, όπως ορίζεται από τις διατάξεις που μνημονεύονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, τροποποιείται μόνο ως προς τις διατιθέμενες ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας των δύο κλάδων του μαθήματος ως εξής :

α) Άλγεβρα : 2 ώρες από την αρχή μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

β) Γεωμετρία : 1 ώρα από την αρχή μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

Άρθρο 9.

1. Η διδακτέα ύλη των μαθημάτων του διδάσκονται στις Β', Γ' και Δ' τάξεις των Έσπερινών Λυκείων Γενικής Κατεύθυνσης είναι ή προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 4 του Π.Δ. 922/80 (ΦΕΚ 230, τ. Α', 6-10-80), όπως τροποποιούνται από την παράγραφο 3 του άρθρου 4 του παρόντος Π.Δ. για τη Β' τάξη, από τις διατάξεις του άρθρου 5 του Π.Δ. 922/80 (ΦΕΚ 230, τ. Α', 6-10-80), και του άρθρου 1 του Π.Δ. 317/81 (ΦΕΚ 93, τ. Α', 13-4-81) για τη Γ' τάξη και από τις διατάξεις του άρθρου 7 του Π.Δ. 826/79 (ΦΕΚ 240, τ. Α', 23-10-79) και του άρθρου μόνου του Π.Δ. 922/80 (ΦΕΚ 230, τ. Α', 6-10-80) για τη Δ' τάξη με την επιφύλαξη των επομένων παραγράφων.

2. Στο μάθημα της αρχαίας Έλληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στη Β' τάξη Έσπερινού Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης θα διδασκούνται από το πρωτότυπο - σύμφωνα με όσα εκτίθενται στο αναλυτικό πρόγραμμα της Β' τάξης του Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης στο άρθρο 4 του παρόντος Π. Δ/τος - τα εξής :

α) Θα ολοκληρωθεί το βιβλίο « Αρχαία Έλληνικά Α' Λυκείου » με διδασκαλία 4 ωρών από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 30 Οκτωβρίου.

β) Λυσία, ο αλόγος Ύπερ του άδυνάτου». Διατίθενται 4 ώρες από την 1η Νοεμβρίου μέχρι 31 Ιανουαρίου.

γ) Θουκυδίδης Ιστορία (Πλαταική) : Διατίθενται 4 ώρες από 1 Φεβρουαρίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

3. Στο μάθημα της Αρχαίας Έλληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στη Γ' τάξη Έσπερινού Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης θα διδασκούνται από το πρωτότυπο - σύμφωνα με όσα εκτίθενται στα Αναλυτικά Προγράμματα της Β' και Γ' Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης και στο άρθρο 4 του παρόντος Π. Δ/τος - τα εξής :

α) Σοφοκλή, Αντιγόνη : Διατίθενται 3 ώρες από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 31 Ιανουαρίου.

β) «Θεματογραφία Β' Λυκείου» : Διατίθεται 1 ώρα από την αρχή μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

γ) Πλάτωνα, Πρωταγόρας : Διατίθενται 3 ώρες από την 1 Φεβρουαρίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

4. Στο μάθημα της Αρχαίας Έλληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στη Δ' τάξη Έσπερινού Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης θα διδασκούνται από το πρωτότυπο - σύμφωνα με όσα εκτίθενται στο αναλυτικό πρόγραμμα της Γ' τάξης Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης και στο άρθρο 4 του παρόντος Π. Δ/τος - τα εξής :

Α' ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

α) Σοφοκλή, Οιδίπους Τύραννος : Διατίθενται 3 ώρες από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 30 Νοεμβρίου και 5 ώρες από 1 μέχρι 23 Δεκεμβρίου.

β) Πλάτωνα, Πρωταγόρας : Διατίθενται 2 ώρες από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 30 Νοεμβρίου.

Β' ΦΥΣΙΚΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

α) Θουκυδίδης, Περίκλέους 'Επιτάφιος : Διατίθενται 4 ώρες από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 23 Δεκεμβρίου.

β) Πλάτων, Πρωταγόρας : Διατίθενται 2 ώρες από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 23 Δεκεμβρίου.

5. 'Ως διδασκτέα ύλη του μαθήματος ΓΕΩΛΟΓΙΑ - ΟΡΥΚΤΟΛΟΓΙΑ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ της Β' τάξης 'Εσπερινού Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης καθορίζεται ή προβλεπόμενη από το άρθρο 2 του Π.Δ. 827/79 με τίτλο «ΓΕΩΛΟΓΙΑ - ΟΡΥΚΤΟΛΟΓΙΑ» (ΦΕΚ 240, τ.Α', 23.10.79 σελ. 2409, στήλη β') και από το άρθρο 2 του Π.Δ. 922/80 με τίτλο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ» (ΦΕΚ 230, τ. Α', 6.10.80, σελ. 2739-9740).

6. 'Ως διδασκτέα ύλη του μαθήματος ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΥΓΙΕΙΝΗ - ΒΙΟΛΟΓΙΑ της Γ' τάξης 'Εσπερινού Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης καθορίζεται προβλεπόμενη από το άρθρο 2 του Π.Δ. 922/80 με τίτλο «'Ανθρωπολογία - 'Υγιεινή» (ΦΕΚ 230, τ. Α', 6.10.80, σελ. 2740) και από το άρθρο 2 του Π.Δ. 826/79 με τίτλο «Γενική Βιολογία» (ΦΕΚ 240, τ.Α', 23.10.79, σελ. 2394).

7. 'Η διδασκτέα ύλη του μαθήματος των μαθηματικών της Β' τάξης του 'Εσπερινού Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης, όπως ορίζεται από το άρθρο 4 του Π.Δ. 922/80 (ΦΕΚ 230, τ. Α', 6.10.80, σελ. 2443), τροποποιείται μόνο ως προς τον κλάδο της Γεωμετρίας ως εξής :

α2. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ : διδάσκονται επί 2 ώρες οι ενότητες 7, 8, 9 του προγράμματος Γεωμετρίας της Α' τάξης του 'Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης και οι ενότητες 1, 2, 3 του προγράμματος Γεωμετρίας της Β' τάξης του 'Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης.

8. 'Η διδασκτέα ύλη του μαθήματος των Μαθηματικών της Γ' τάξης 'Εσπερινού Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 του Π.Δ. 826/79 (ΦΕΚ 240, τ.Α', 23.10.79 σελ. 2398), τροποποιείται ως εξής :

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

α) 'Αλγεβρα : διδάσκονται επί 1 ώρα οι ενότητες 4 και 5 του προγράμματος 'Αλγεβρας της Β' τάξης του 'Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του Π.Δ. 922/80 (ΦΕΚ 230, τ.Α', 6.10.80, σελ. 2737).

β) Γεωμετρία : διδάσκονται επί 2 ώρες οι ενότητες 4 και 5 του προγράμματος γεωμετρίας της Β' τάξης του 'Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του Π.Δ. 922/80 (ΦΕΚ 230, τ. Α', 6.10.80, σελ. 2738) και ή ενότητα 6, όπως ορίζεται από την παράγραφο 7 του άρθρου 4 του παρόντος Π. Δ/τος.

9. 'Η διδασκτέα ύλη του μαθήματος των Μαθηματικών της Δ' τάξης 'Εσπερινού Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 7 του Π.Δ. 826/79 (ΦΕΚ 240, τ.Α', 23.10.79, σελ. 2400), τροποποιείται ως εξής :

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Διδασκτέα ύλη :

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ :

Διατίθενται 2 ώρες από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 23 Δεκεμβρίου.

Εφαρμόζεται το πρόγραμμα του φιλολογικού κύκλου της Γ' τάξης 'Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης, όπως ορίζεται στην παράγραφο 10 του άρθρου 4 του παρόντος Π. Δ/τος.

Β. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ :

Διατίθενται 2 ώρες από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 23 Δεκεμβρίου και εφαρμόζεται το πρόγραμμα γεωμετρίας του φιλολογικού κύκλου της Γ' τάξης 'Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης, όπως ορίζεται στην παράγραφο 10 του άρθρου 4 του παρόντος Π. Δ/τος.

ΦΥΣΙΚΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

Α. ΑΛΓΕΒΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ :

Διατίθενται 2 ώρες από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 23 Δεκεμβρίου και εφαρμόζεται το πρόγραμμα του Φυσικομαθηματικού κύκλου της Γ' τάξης του 'Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης, όπως ορίζεται στην παράγραφο 10 του άρθρου 4 του παρόντος Π. Δ/τος.

Β. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ :

Διατίθενται 2 ώρες από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι 23 Δεκεμβρίου και εφαρμόζεται το πρόγραμμα της Γεωμετρίας του Φυσικομαθηματικού κύκλου της Γ' τάξης του 'Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης, όπως ορίζεται στην παράγραφο 10 του άρθρου 4 του παρόντος Π. Δ/τος.

10. 'Ως διδασκτέα ύλη των μαθημάτων της Φυσικής και Χημείας της Γ' τάξης του 'Εσπερινού Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης καθορίζεται, από την έναρξη της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 20 'Ιανουαρίου, ή προβλεπόμενη ύλη κοινού προγράμματος για την Γ' τάξη 'Εσπερινού Λυκείου από το άρθρο 5 του Π.Δ. 922/80 (ΦΕΚ 230, τ. Α', 6.10.80 σελ. 2744-2745) και από 21 'Ιανουαρίου μέχρι τη λήξη της διδασκαλίας των μαθημάτων ή προβλεπόμενη ύλη κοινού προγράμματος για τη Δ' τάξη 'Εσπερινού Λυκείου από το άρθρο 6 του Π.Δ. 826/79 (ΦΕΚ 240, τ.Α', 23.10.79, σελ. 2399).

11. 'Η διδασκτέα ύλη των μαθημάτων Φυσικής και Χημείας της Δ' τάξης 'Εσπερινού Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης, που καθορίζεται από το άρθρο 6 του Π.Δ. 826/79 (ΦΕΚ 240, τ.Α', 23.10.79, σελ. 2399) αντικαθίσταται από την ύλη Φυσικής και Χημείας για την Γ' τάξη 'Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης που ορίζεται από την παράγραφο 11 του άρθρου 4 του παρόντος Π. Δ/τος.

*Άρθρο 10.

'Ωρολόγιο Πρόγραμμα Προτύπου 'Ελληνικού Κλασσικού Λυκείου

1. Τα διδασκόμενα μαθήματα και οι ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στα Πρότυπα 'Ελληνικά Κλασσικά Λύκεια καθορίζεται ως εξής :

Μαθήματα	'Ωρες Διδασκαλίας κατά τάξη		
	Α' τάξη	Β' τάξη	Γ' τάξη
1) Θρησκευτικά	2	2	1
2) Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	4	3	4
3) 'Αρχαία 'Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	6/7	7	5
4) 'Ιστορία	2/3	2	2
5) Λατινικά	2	2	1
6) Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτεύματος	—	—	2
7) Ψυχολογία	—	1	—
8) Φιλοσοφικά	—	—	1
9) Μαθηματικά	3	4	5
10) Κοσμογραφία	—	1	1
11) Φυσική	2	2	2
12) Χημεία	1	1	2
13) Γεωλογία - 'Ορυκτολογία - Οίκον.	—	—	—
Γεωγραφία	1	—	—
14) 'Ανθρωπολογία - 'Υγιεινή - Βιολογία	—	1	—
15) Ξένη Γλώσσα (συνεχιζόμενη)	1 1/2	1 1/2	1 1/2
16) Γερμανικά	1 1/2	1 1/2	1 1/2
17) Φυσική 'Αγωγή	1	1	1
18) Μουσική	1	—	—
Σύνολο	30	30	30

2.. Στο Πρότυπο Έλληνικό Κλασσικό Λύκειο, διατίθεται επιπλέον ένα απόγευμα την εβδομάδα κατά το οποίο οι μαθητές και οι μαθήτριες επιδίδονται στον κλασσικό αθλητισμό, στις αθλοπαιδείες, στην κολύμβηση και σε λοιπά αθλήματα.

3.. Όπου στο άρθρο 4 του Π.Δ. 826/79, στο άρθρο 6 του Π.Δ. 827/79 και στο άρθρο 7 του Π.Δ. 922/80 αναφέρεται στον τίτλο της διδακτέας ύλης κάθε μαθήματος ο αριθμός των μέχρι τώρα ωρών διδασκαλίας του, στο εξής νοείται ο προβλεπόμενος από τον παρόν Προεδρικό Διάταγμα αριθμός ωρών εβδομαδιαίας διδασκαλίας του μαθήματος αυτού, με ανάλογη προσαρμογή των επί μέρους ορισμένων ωρών διδασκαλίας και ήμερομηνιών, που καθορίζεται από την αρμοδία Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 11.

Αναλυτικό πρόγραμμα Έλληνικού Κλασσικού Λυκείου

1. Η διδακτέα ύλη των διδασκομένων μαθημάτων στα Πρότυπα Έλληνικά Κλασσικά Λύκεια είναι ή προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 4 του Π.Δ. 826/79 και του άρθρου μόνου του Π.Δ. 921/80 για την Γ' τάξη, από τις διατάξεις του άρθρου 7 του Π.Δ. 922/80 και του άρθρου 2 του Π.Δ. 317/81 για τη Β' τάξη και από τις διατάξεις του άρθρου 6 του Π.Δ. 827/79 για την Α' τάξη με την επιφύλαξη των επομένων παραγράφων.

2. Ως διδακτέα ύλη του μαθήματος «Γεωλογία-Ορυκτολογία-Οικονομική Γεωγραφία» της Α' τάξης και του μαθήματος «Ανθρωπολογία-Υγιεινή-Βιολογία» της Β' τάξης του Προτύπου Έλληνικού Κλασσικού Λυκείου ορίζεται ή προβλεπόμενη από τις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 4 του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος για τις αντίστοιχες τάξεις του Ήμερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης.

3. Η διδακτέα ύλη του μαθήματος των Μαθηματικών της Α' τάξης του Προτύπου Έλληνικού Κλασσικού Λυκείου, όπως ορίζεται από το άρθρο 6 του Π.Δ. 827/79 (ΦΕΚ 240, τ.Α', 23.10.79, σελ. 2415-2416), τροποποιείται μόνο ως προς τη χρονική διάρκεια ως εξής :

Α. Άλγεβρα : διατίθενται 2 ώρες από την αρχή των μαθημάτων μέχρι 20 Ιανουαρίου και 1 ώρα από 21 Ιανουαρίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

Β. Γεωμετρία : Διατίθεται 1 ώρα από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 20 Ιανουαρίου και 2 ώρες από 21 Ιανουαρίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

4. Η διδακτέα ύλη του μαθήματος των Μαθηματικών της Β' τάξης του Προτύπου Έλληνικού Κλασσικού Λυκείου, όπως ορίζεται από το άρθρο 7 του Π.Δ. 922/80 (ΦΕΚ 230, τ.Α', 6.10.80, σελ. 2746), τροποποιείται μόνο ως προς τη χρονική διάρκεια, ως εξής :

Α. Άλγεβρα : Διατίθενται 2 ώρες από την αρχή μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

Β. Γεωμετρία : Διατίθενται 3 ώρες από την αρχή μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

5. Η διδακτέα ύλη του μαθήματος των Μαθηματικών της Γ' τάξης του Προτύπου Έλληνικού Κλασσικού Λυκείου, όπως ορίζεται από το άρθρο 4 του Π.Δ. 826/79 (ΦΕΚ 240, τ.Α', 23.10.79, σελ. 2397), αντικαθίσταται από την ύλη που προβλέπεται από το άρθρο 4 του παρόντος Π.Δ/τος για το φιλολογικό κύκλο της Γ' τάξης Γενικού Λυκείου.

6. Ως διδακτέα ύλη του μαθήματος ΓΕΩΛΟΓΙΑ-ΟΡΥΚΤΟΛΟΓΙΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ της Α' τάξης Προτύπου Έλληνικού Κλασσικού Λυκείου καθορίζεται ή προβλεπόμενη από την παράγραφο 4 του άρθρου 4 του παρόντος Π.Δ/τος, για την Α' τάξη Ήμερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης.

7. Ως διδακτέα ύλη του μαθήματος ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ-ΥΓΙΕΙΝΗ-ΒΙΟΛΟΓΙΑ της Β' τάξης Προτύπου Έλληνικού Κλασσικού Λυκείου καθορίζεται ή προβλεπόμενη από την παράγραφο 5 του άρθρου 4 του παρόντος Π.Δ/τος για τη Β' τάξη Ήμερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης.

8. Η διδακτέα ύλη των μαθημάτων της Φυσικής και Χημείας της Α' τάξης Προτύπου Έλληνικού Κλασσικού Λυκείου, που ορίζεται από το άρθρο 5 του Π.Δ. 827/79 (ΦΕΚ 240, τ.Α', 23.10.79, σελ. 2416-2417), αντικαθίσταται από την ύλη που προβλέπεται από το άρθρο 2 του Π.Δ. 827/79 (ΦΕΚ 240, τ.Α', 23.10.79, σελ. 2408-2409), για τα ίδια μαθήματα της Α' τάξης Ήμερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης.

9. Η διδακτέα ύλη των μαθημάτων Φυσικής και Χημείας των Β' και Γ' τάξεων Προτύπου Έλληνικού Κλασσικού Λυκείου, που ορίζεται από το άρθρο 7 του Π.Δ. 922/80 (ΦΕΚ 230, τ.Α', 6.10.80, σελ. 2746) και από το άρθρο 4 του Π.Δ. 626/79 (ΦΕΚ 240, τ.Α', 23.10.79, σελ. 2397), αντικαθίσταται από την ύλη που προβλέπεται από τις παραγράφους 8 και 11 του άρθρου 4 του παρόντος Π.Δ/τος για τα ίδια μαθήματα των αντίστοιχων τάξεων του Ήμερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης.

10. Η διδακτέα ύλη του μαθήματος της Αρχαίας Έλληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στην Α' τάξη Προτύπου Έλληνικού Κλασσικού Λυκείου, όπως ορίζεται στο άρθρο 6 του Π.Δ. 827/79 (ΦΕΚ 240, τ.Α', 23.10.79, σελ. 2415), αντικαθίσταται ως εξής :

Εφαρμόζεται το αναλυτικό πρόγραμμα της αντίστοιχης τάξης του Ήμερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης με τις ακόλουθες τροποποιήσεις ως προς τη διδακτέα ύλη :

α) Διατίθενται 8 ώρες την εβδομάδα από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 20 Ιανουαρίου και 4 ώρες από 21 Ιανουαρίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων για γλωσσική διδασκαλία από το Έγχειρίδιο που χρησιμοποιείται στην Α' τάξη Ήμερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσης.

β) Διατίθενται 3 ώρες την εβδομάδα από 21 Ιανουαρίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων για έρμηνεία περιοπών από τα Έλληνικά του Ξενοφώντα.

11. Η διδακτέα ύλη του μαθήματος των Λατινικών στην Α' τάξη Προτύπου Έλληνικού Κλασσικού Λυκείου, όπως ορίζεται από το άρθρο 6 του Π.Δ. 827/79 (ΦΕΚ 240, τ.Α', 23.10.79, σελ. 2415), αντικαθίσταται ως εξής :

«Π Διδακτέα ύλη :

Γλωσσική διδασκαλία : Διατίθενται 2 ώρες την εβδομάδα από την αρχή μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων για :

α) Ανάγνωση και μετάφραση απλών λατινικών κειμένων από έγκριμένο Ανθολόγιο Ασκήσεων της Λατινικής. Παράλληλα και με βάση τις ασκήσεις του Ανθολογίου, γίνεται συστηματική διδασκαλία των πιο συνηθισμένων γραμματικών και συντακτικών φαινομένων από έγκριμένο διδακτικό έγχειρίδιο της Λατινικής Γραμματικής σε τόσο έκταση όση χρειάζεται για μία πρώτη γνωριμία των μαθητών με τη γλώσσα αυτή και όση απαιτείται για να καταστούν οι μαθητές ικανοί να διαβάζουν, να μετάφραζουν και

νά κατανοούν το περιεχόμενο των διδασκομένων λατινικών κειμένων.

β) Έμπέδωση των διδασκομένων γραμματικών και συντακτικών φαινομένων με γραπτές ή και προφορικές ασκήσεις που θα περιλαμβάνουν :

1. Φράσεις και μικρές-άπλες προτάσεις για συμπλήρωση ή μετασχηματισμό όρισμένων μερών τους, 2) λέξεις, φράσεις και μικρές άπλες προτάσεις για μεταφορά από τα ελληνικά στα λατινικά και το αντίθετο.

γ) Εύκαιριακά : 1) Απομνημόνευση λέξεων και φράσεων με τις οποίες θα εμπλουτίζεται προοδευτικά το λατινικό λεξιλόγιο των μαθητών, 2) επισημάνση στερεότυπων λατινικών φράσεων, που διατηρούνται ακόμη ως όροι ή αποφθεγματικές εκφράσεις, 3) επισημάνση αντίστοιχων γλωσσικών φαινομένων της αρχαίας Έλληνικής γλώσσας.

12. Η διδακτέα ύλη του μαθήματος των Λατινικών στην Γ' τάξη Προτύπου Έλληνικού κλασσικού Λυκείου, όπως ορίζεται από το άρθρο 4 του Π.Δ. 826/79 (ΦΕΚ 240, τ.Α', 23.10.79 σελ. 2397), αντικαθίσταται ως εξής :

α) Έρμηνεία Κειμένων.

Διατίθεται μία ώρα από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 23 Δεκεμβρίου για διδασκαλία περικοπών από το έργο DE VIRIS ILLUSTRIBUS URBIS ROMAE του LHOMOND με τη σειρά που συναντώνται στο έγκεινόμενο διδακτικό έγχειρίδιο.

β) Γλωσσική διδασκαλία.

Παράλληλα με τη διδασκαλία του LHOMOND επιδιώκεται η συμπλήρωση και έμπέδωση των βασικών γραμματικών και συντακτικών φαινομένων της Λατινικής.

Άρθρο 12.

Γενική Διάταξη

Στην περίπτωση κατά την οποία στα ωρολόγια προγράμματα του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος προβλέπεται διχοτόμηση του διδακτικού έτους, ως ήμερομηνία λήξης του πρώτου μισού ορίζεται η 20ή Ιανουαρίου.

Άρθρο 13.

Καταργητική Διάταξη.

Από τη δημοσίευση του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος Καταργούνται το Π.Δ. 1286/81, το άρθρο 5 του Π.Δ. 826/79 και το άρθρο 3 του Π.Δ. 922/80.

Στόν ίδιο Υφυπουργό Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος.

Αθήνα, 14 Δεκεμβρίου 1982

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΤΡΟΣ ΜΩΡΑΛΗΣ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

(2)

Πράξη αριθ. 160/22.12.82

(άρθρ. 1 του Ν. 1266/82)

Τροποποίηση της Πράξεως του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος αριθ. 97/20.9.82 «περί χρηματοδότησεως των οίνοποιητικών επιχειρήσεων για την αγορά σταφυλιών και κάλυψη λοιπών δαπανών παραγωγής».

Τηλεγρ. Υπουργείου Γεωργίας από 17.12.82 (Α.Π. 2209).

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, αφού έλαβε υπόψη:

α) Τις διατάξεις του Ν. 1266/2.7.82 που καθορίζουν τα όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής.

β) Την Πράξη του αριθ. 97/20.9.82 με την οποία εγκρίθηκε η ειδική και σύμφωνα με όρισμένους όρους χρηματοδότηση των ιδιωτικών οίνοποιητικών επιχειρήσεων από τις έμπορικες τράπεζες για την κάλυψη των δαπανών αγοράς και οίνοποίησης σταφυλιών.

γ) Τη σχετική εισήγηση του Υπουργείου Γεωργίας.

δ) Το ότι λόγω ανεπάρκειας ιδίων διαθεσίμων οι έμπορικες τράπεζες δεν καλύπτουν τις χρηματοδοτικές ανάγκες των οίνοποιητικών επιχειρήσεων με αποτέλεσμα να δημιουργείται πρόβλημα στην εξόφληση των παραγωγών, αποφάσισε να τροποποιήσει την Πράξη του αριθ. 97/20.9.82 και να καθορίσει τα ακόλουθα :

Πα τις νέες εγκρίσεις δανείων προς τις οίνοποιητικές επιχειρήσεις που πραγματοποιούνται από 29 Νοεμβρίου 1982 και πέρα, οι έμπορικες τράπεζες θα αναχρηματοδοτούνται από την Τράπεζα της Ελλάδος κατά ποσοστό μέχρι και 100% (αντί ποσοστού μέχρι 50% που προβλεπεται στην παρ. 1/9 της παραπάνω Πράξεως) του ποσού των αντίστοιχων έκταμιεύσεων τους, με τους όρους της Πράξεως του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος αριθ. 97/20.9.82.

Η παραπάνω αυξημένη αναχρηματοδότηση αφορά, μόνο τις έκταμιεύσεις για την εξόφληση των παραγωγών, σύμφωνα με την διαδικασία που προβλεπεται στην απόφαση του Υπουργού Γεωργίας 333174/81.42/17.9.82 (όπως ισχύει) και όχι για την κάλυψη των λοιπών δαπανών οίνοποίησης σταφυλιών (για τις οποίες εξακολουθεί να ισχύει ποσοστό αναχρηματοδότησεως μέχρι 50%).

Κατά τα λοιπά η Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος αριθ. 97/20.9.82 παραμένει αμετάβλητη.

Η Πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 23 Δεκεμβρίου 1982

Ο Υποδιοικητής
ΔΗΜ. ΧΑΛΙΚΙΑΣ

(3)

Πράξη 14

Ανώτατο όριο εξαγωγής και εισαγωγής δραχμών από ταξιδεύοντες προς και από το εξωτερικό.

Έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών 115175/721/14.9.82 (Α.Π. 869α).

(Απόσπασμα Πρακτικών της 8/19.10.82 συνεδριάσεως της Έπιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων).

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η Έπιτροπή Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων αφού έλαβε υπόψη:

α) Την 169352/1750/13.12.77 απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών, με την οποία, μετά και από την απόφαση Ν.Ε. 178/6.6.10.77, καθορίσθηκε σε δρχ. 1.500 το άνωτατο όριο δραχμών που επιτρέπεται να φέρει μαζί του κάθε ταξιδιώτης κατά την είσοδο ή έξοδό του από τη χώρα.

β) Το από 14.9.82 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών στο οποίο αναφέρεται ότι κρίνεται αναγκαία η αναπροσαρμογή του παραπάνω ποσού δραχμών από δρχ. 1.500 σε 3.000 και ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης για την έκδοση σχετικής αποφάσεώς του, αποφάσισε να παράσχει τη σύμφωνη γνώμη της προς τον Υπουργό των Οικονομικών για την έκδοση της προβλεπόμενης από το νόμο αποφάσεώς του περί αύξησεως από δρχ. 1.500 σε δρχ. 3.000 (δραχμές τρεις χιλιάδες) του ανώτατου ποσού δραχμών που επιτρέπεται να φέρουν μαζί τους, σε κάθε ταξίδι, οι εισερχόμενοι και εξερχόμενοι από τη χώρα ταξιδιώτες.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Α').

Αθήνα, 20 Δεκεμβρίου 1982

Ο Διευθυντής
Δ. ΚΑΛΟΔΟΥΚΑΣ

